

Afgang Windenergie en biomassa in verdrukking

Kolen, kolen en nog eens kolen

Foto: Hollandse Hoogte

Door: Jan-Hein Strop

Gepubliceerd: gisteren 22:36

Update: gisteren 22:37

Duurzame energie komt door de bouw van nieuwe kolencentrales nauwelijks van de grond. 'Zonder verplichtingen gebeurt er niets.'

Nederland gaat zijn duurzame ambities niet verwezenlijken. Er is geen andere conclusie mogelijk, nu het bewijs daarvoor in een hoge stapel ligt opgetast. Onderzoek na onderzoek (ECN, Planbureau voor de Leefomgeving, CE Delft) bevestigt dat de kabinetsdoelstelling om 20 procent van de energie duurzaam te produceren in 2020, met het huidige beleid niet gehaald gaat worden.

Belangrijke oorzaak van het falen is de komst van vier nieuwe kolencentrales, twee in de Eemshaven, twee op de Maasvlakte en vele gascentrales. Dat leidt tot overcapaciteit die windenergie, biomassa en warmtekrachtkoppeling (wkk) uit de markt drukt. Tot deze conclusie komt het invloedrijke milieuvakbureau CE Delft in een deze week gepubliceerd onderzoek (Duurzame Elektriciteitsmarkt?).

Door de dreigende overcapaciteit bestaat er voor energiebedrijven geen belang om te investeren in bijvoorbeeld windparken. Waarom geld steken in projecten die de winstgevendheid van investeringen in conventioneel vermogen (gas en kolen) onder druk zetten?

'Zonder verplichting investeren de energiebedrijven niet in duurzame energie', zegt directeur van CE Delft Frans Rooijers. 'Er is wel subsidie om schone energie te stimuleren, maar bedrijven kunnen ervoor kiezen daar geen gebruik van te maken. Die windparken op zee komen er op deze manier niet.'

Voorrang

Milieuminister Cramer (PvdA) en energieminister Van der Hoeven (CDA) willen dit probleem ondervangen met een wettelijke regeling die duurzame stroom voorrang geeft op het net. Kolencentrales zouden volgens hen op minder vermogen moeten draaien of zelfs worden uitgeschakeld, als het hard waait en windparken veel stroom leveren.

Maar volgens Rooijers biedt de regeling geen oplossing voor het probleem, omdat het alleen voorziet in voorrang als er een opstopping is op het hoogspanningsnet. In het voorstel krijgt duurzame energie daarom alleen tijdelijk en plaatselijk voorrang. Omdat er hard wordt gewerkt aan uitbreiding van het hoogspanningsnet zou het zelfs kunnen dat de voorrangregeling niet eens in werking treedt.

'Er is alleen technische voorrang geregeld, geen economische', zegt Rooijers. 'De mogelijkheid bestaat dat er in daluren zelfs een negatieve prijs voor stroom ontstaat, omdat het voor kolencentrales duur is om zichzelf uit te schakelen. Dat is laatst in Duitsland gebeurd. Energiebedrijven hebben er belang bij de centrales zo veel mogelijk te laten draaien. Gevolg is dat windenergie relatief duurder wordt.'

Op zich is dat op te vangen door de subsidie (de zogeheten SDE-regeling) op windenergie te verhogen. Maar of daar de politieke bereidheid toe bestaat, vraagt de energiespecialist zich ernstig af.

Toen De Pers een tijdje geleden schreef dat Nederland een kolenparadijs is, verdedigde PvdA-kamerlid Diederik Samsom in een reactie het kabinetsbeleid. Hij

Blijf op de hoogte van:

- kolen
- windenergie en biomassa
- energie

[Login](#) of [registreer](#) voor alerts

zei dat met de voorrangregeling het 'probleem is opgelost'.

Twijfels

Ook voormalig Essent-bestuurder Harry Droog, voorzitter van het Platform Energietransitie dat Economische Zaken adviseert, heeft grote twijfels. 'Als Samsom denkt dat de wet dit gaat oplossen, dan ziet hij onvoldoende het gevaar. Warmtekrachtkoppeling (decentraal warmte en stroom opwekken met gas, red.) gaat door kolen de vernieling in. Ook windenergie lijdt onder het surplus van kolencentrales.'

Wat is de oplossing? Harde verplichtingen, denkt Rooijers. Energiebedrijven moeten onder dwang minimaal 35 procent schone elektriciteit leveren om de kabinetsdoelstelling te halen.

De consultant krijgt bijval van accountant PricewaterhouseCoopers, die stelt dat Nederland meer gebaat is bij verplichtingen dan bij subsidies, als het gaat om duurzaamheidsdoelstellingen. Gisteren reikte het bedrijf een petitie uit in Den Haag.

Er zijn geen aanwijzingen dat er op dit moment politieke steun bestaat voor iets zo vergaand als een verplichting. 'Een moratorium op kolen zou mooi zijn', reageert Droog. 'Maar ja, er is een vrije markt.'

Trefwoorden: [kolen](#), [windenergie en biomassa](#), [energie](#)

[Missie](#)

[Uit de pers](#)

[Vacatures](#)

[Colofon](#)

[Contact](#)

[Waar te verkrijgen?](#)

OVER DE WEBSITE

[Algem. Voorwaarden](#)

[Privacy](#)

[Helpdesk](#)

[Opzeggen](#)

[RSS feeds](#)

[Colofon website](#)

ADVERTEREN

[Adverteren in de krant](#)

[Adverteren op de site](#)

DIGITALE KRANT

[Online bekijken](#)

[Veelgestelde vragen](#)

© 2008 Copyright DePers.nl